

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของ เรื่อง

กิจการการbinsหาคณษย์ระหว่างประเทศ จัดเป็นธุรกิจที่มีลักษณะพิเศษสลับซับซ้อนแตกต่างกว่าธุรกิจประเภทอื่น และที่สำคัญคือ เป็นกิจการระดับชาติที่อำนวยการคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศทั้งในทางตรงและทางอ้อม บริษัท การbin ไทย จำกัด เป็นสายการbin แห่งชาติของประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของรัฐบาลไทยในการใช้สิทธิการbin ระหว่างประเทศ เพื่อดำรงรักษาสิทธิและคุลย์แห่งสิทธิการbin ระหว่างประเทศ นอกจากนี้บริษัทฯ ยังมีส่วนช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ โดยส่งเสริมให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางการbin หาคณษย์ด้วยการพยายามที่จะชักจูงให้สายการbin ต่าง ๆ มาใช้กรุงเทพฯ เป็นจุดเปลี่ยนเครื่องบิน พักเติมเชื้อเพลิง ซึ่งจะมีผลทำให้มีผู้โดยสารมาผ่านกรุงเทพฯ เพื่อให้เขาได้รู้จักและนิยมที่จะมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น เงินตราต่างประเทศจากนักท่องเที่ยวปีละไม่น้อยมีส่วนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งทางหนึ่ง รวมถึงเงินตอบ
แทนศุลกากรเนื่องจากร้านค้าปลอดภาษี ค่าธรรมเนียมศุลกากร เป็นต้น และยังมีส่วนช่วยส่งเสริมผลิตผลและสินค้าไทยออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ฮ่องกง ฯลฯ มูลค่าของสินค้าที่ส่งออกไปจำหน่ายทางเครื่องบินก็มีหลายล้านบาท ในด้านการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของประเทศ บริษัท การbin ไทย มีส่วนช่วยอย่างมาก เนื่องจากเป็นสายการbin แห่งชาติจึงได้ดำเนินการทุกวิถีทางที่จะทำให้ผู้โดยสารเกิดความประทับใจชื่นชมและเลื่อมใสคนไทย ทั้งยังเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม การกีฬา การศึกษา โดยประสานงานกับส่วนราชการ องค์การสมาคมต่าง ๆ ในการลดอัตราค่าโดยสารพิเศษให้ อำนวยการความสะดวกในการบริการตลอดจนให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ความที่เห็นสมควรอยู่เป็นประจำ นับได้เป็นหน่วยงานที่มีส่วนรับใช้และร่วมพัฒนาสังคมออกไปในหลายรูปแบบด้วยกัน

→ 1000 บาท ไม่มี
1 บาท

เนื่องจากบริษัท การบินไทย จำกัด มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การเมือง
 ชื่อเสียง และภาพพจน์ของประเทศอย่างมาก ดังนั้นการบริหารงานของบริษัทฯ ให้บรรลุ
 ผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อประเทศด้วย โดยทั่วไปแล้วในองค์การขนาดใหญ่และซับซ้อนประสิทธิภาพ
 ในการทำงานจะเกิดขึ้นและคงอยู่ได้ก็ด้วยความพยายามของนักบริหารในอันที่จะนำทางและ
 ส่งเสริมสภาวะการบริหารงานบุคคลให้บังเกิดผล เพียงแต่มีวิธีการจัดองค์การที่ดี มีวัสดุ
 หรือ เพรียง และมีระบบการจัดสรรงบประมาณที่ดีนั้นยังไม่เพียงพอ เพราะทรัพยากรด้าน
 กำลังคน เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการบริหารงาน ถ้าองค์การใดขาดบุคคลที่มีสมรรถภาพหรือ
 มีต้นทุนบุคคลที่ไม่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาอย่างดีพอแล้ว ก็เชื่อได้ว่าแผนการที่ดีหรือการจัดสรร
 งบประมาณจำนวนมากนั้นจะไม่สามารถทำให้การบริหารงานขององค์การบรรลุผลสำเร็จ
 ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์

บริษัท การบินไทย จำกัด เป็นรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่/จำนวนพนักงานทั้งหมดเมื่อ
 พ.ศ. 2524 มี 8,231 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2523 ถึง 10.25 เปอร์เซ็นต์/จะเห็น
 ว่าจะบริษัทฯ มีแนวโน้มที่จะขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ จึงเห็นสมควรทำการศึกษาการบริหารงาน
 บุคคลของรัฐวิสาหกิจที่มีลักษณะของการประกอบแตกต่างจากรัฐวิสาหกิจประเภทอื่น
 ซึ่งมีการเปรียบเทียบข้อบังคับต่าง ๆ นานาจนทำให้ขาดความคล่องตัว อาจก่อให้เกิดปัญหาและ
 จุดอ่อนในการบริหารงานขึ้นได้ เป็นเหตุให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หรือไม่สามารถขยายกิจการได้เท่าที่ควร
วัตถุประสงค์ของการศึกษา

(P3 v)
 ๕๓๑

1. เพื่อทราบถึงหลักการและวิธีจัดระบบการบริหารงานบุคคลของบริษัท
 การบินไทย จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะต้องการความคล่องตัวสูง ในขณะเดียวกันก็ถูก
 ติกรอบให้อยู่ในระเบียบของรัฐบาล จะทำให้ทราบถึงปัญหาที่จะเป็นภาระแก่เขาให้ผู้บริหาร
 ประเทศได้ใช้วิจารณ์หาหนทางในการบริหารได้เป็นอย่างดี โดยจะทำการศึกษาเกี่ยวกับ

ดังนั้น ผู้บริหารมีหน้าที่ในการบริหารบุคคลขององค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
 ขององค์กรได้โดยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 วัตถุประสงค์ของการศึกษา
 1. เพื่อทราบถึงหลักการและวิธีจัดระบบการบริหารงานบุคคลของบริษัท
 การบินไทย จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะต้องการความคล่องตัวสูง ในขณะเดียวกันก็ถูก
 ติกรอบให้อยู่ในระเบียบของรัฐบาล จะทำให้ทราบถึงปัญหาที่จะเป็นภาระแก่เขาให้ผู้บริหาร
 ประเทศได้ใช้วิจารณ์หาหนทางในการบริหารได้เป็นอย่างดี โดยจะทำการศึกษาเกี่ยวกับ

นี้เป็น เรื่องที่มีความสำคัญ มีเนื้อหาและความซับซ้อนตลอดจนรายละเอียดและวิธีดำเนินการค่อนข้างมาก จึงเห็นว่า เป็นเรื่องที่น่าจะได้มีการศึกษาสำหรับผู้สนใจในโอกาสต่อไป ฉะนั้น ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการฝึกอบรมพลอสังเขย เท่านั้น

2. เกี่ยวกับ เงิน เดือนซึ่ง เป็น เรื่องที่มีความสำคัญมากต่อการบริหารงานบุคคล เรื่องหนึ่ง ผู้เขียนทำการศึกษได้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ โครงสร้างและนโยบายการจ่าย เงิน เดือน ส่วนทางด้านอัตราเงินเดือนนั้น เนื่องจาก บริษัทฯ ถือว่าอัตราเงินเดือนนี้เป็น ความลับ จึงทำให้ผู้เขียนไม่สามารถศึกษาและวิเคราะห์ถึงความแตกต่างในอัตราเงิน เดือน ของพนักงานแต่ละระดับ ได้

3. การบริหารงานบุคคลของบริษัท การบินไทย จำกัด ครอบคลุมพนักงานทั้ง ภายในและภายนอกประเทศ ในที่นี้จะทำการศึกษเฉพาะระเบียบ ข้อยบังคับ และกฎเกณฑ์ ที่มีผลใช้บังคับพนักงานภายในประเทศ ไทย เท่านั้น

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ศึกษาจากหนังสือ ตำราทางวิชาการ และวิธีการบริหารงานบุคคลทั้งที่เป็น หลักการและแนวปฏิบัติจริง นอกจากนี้ยังศึกษาจากเอกสาร ได้แก่ กฎระเบียบข้อยบังคับ ประกาศ จดหมายเวียน และคำสั่งต่าง ๆ ของบริษัท การบินไทย จำกัด และของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

2. โดยการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งรับผิดชอบในตำแหน่งต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ ระดับบริหาร เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม

อุปสรรคในการศึกษา

เนื่องจากบริษัท การบินไทย จำกัด มีระเบียบกำหนดไว้ว่า "ห้ามพนักงานให้ ข่าวสารกับสื่อมวลชน ซึ่งปกติแล้ว เป็นอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารและกองประชาสัมพันธ์" และ "ห้ามพนักงานถ่ายทอดข่าวสารใดที่มีลักษณะ เป็นความลับ ซึ่งตนได้ทราบ เนื่องจากการ

ปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้บุคคลผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงทราบ”¹

ที่บริษัทฯ ต้องกำหนดระเบียบดังกล่าวนี้ขึ้น เพราะเกรงว่าข้อมูลบางเรื่องของบริษัทฯ ที่ออกไปสู่บุคคลภายนอกอาจทำให้บุคคลภายนอกได้ข้อมูลที่ไม่วัดแจ้งหรือไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายแก่บุคคลและบริษัทฯ ได้ ดังนั้น การให้ข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ จึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารและกองประชาสัมพันธ์ บุคคลอื่นจะให้ข้อมูลได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาของตน ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึง ประสบปัญหาด้านการรวบรวมข้อมูล กล่าวคือ

- ความล่าช้าในการรวบรวมข้อมูล เพราะในบางเรื่องต้องขออนุมัติจากฝ่ายบริหารจึงจะได้ข้อมูลตามต้องการ
- ~~ไม่ได้ข้อมูลสำคัญอื่น~~ เป็นหัวใจของการศึกษา เรื่องการบริหารงานบุคคลของบริษัท การมีนไทย จำกัด เช่น อัตราเงินเดือน เป็นต้น
- ข้อมูลบางประเภทไม่ได้มีการทำไว้ตามลักษณะที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ได้ทันที

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 1:600 ต.ก

1. เพื่อให้ทราบถึงระบบการบริหารงานบุคคลของบริษัท การมีนไทย จำกัด ซึ่งมีลักษณะพิเศษต้องการความยืดหยุ่นมาก และขณะเดียวกันก็ถูกผูกมัดด้วยความเป็นรัฐวิสาหกิจ
2. เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารเพื่อให้ได้มองเห็นถึงความแตกต่างของปัญหาในการบริหารงานของบริษัท การมีนไทย จำกัด กับรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ
3. เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารของบริษัท การมีนไทย จำกัด เพื่อให้ได้มองเห็นถึงปัญหาและวิธีการปรับปรุงการบริหารงานบุคคลของบริษัท การมีนไทย จำกัด
4. การวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจจะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ

¹บริษัท การมีนไทย จำกัด, กองการบุคคล, คู่มือพนักงาน บริษัท การมีนไทย จำกัด, หน้า 36.